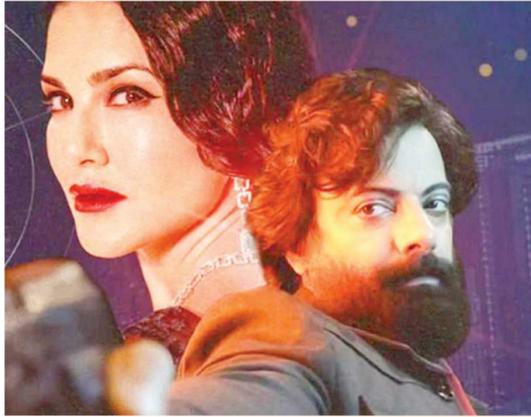

સની લિયોની અભિનેત્રી બનવા તરફ હવે આગળ વધી છે?

શું સની લિયોનીને હવે અભિનેત્રી ગણવામાં આવશે? 'કેનેડી' ફિલ્મ પછી આ સવાલના જવાબમાં એમ કહી શકાય કે સની પ્રત્યેનો દર્શકો અને વિવેચકોનો અભિપ્રાય બદલાવાની પૂરેપૂરી શક્યતા છે. અત્યાર સુધી સનીને બોલિવૂડમાં માત્ર 'ગ્લેમર ગર્લ' કે 'આઈટમ ગર્લ' તરીકે જ જોવામાં આવતી હતી પણ અનુરાગ કશ્યપે તેની અંદર રહેલી અભિનેત્રીને બહાર લાવવાનું કામ કર્યું છે. સનીની અત્યાર સુધીની ફિલ્મો તેના દેખાવ અને બોલનેસ પર આધારિત હતી. 'કેનેડી' માં તેણે 'ચાર્લી' નામના એક એવા પાત્રને ભજવ્યું છે જે માનસિક રીતે જટિલ છે. તે માત્ર ગ્લેમર માટે નથી, તેના પાત્રમાં એક રહસ્ય છે. તેણે દર્શકોમાં એક પ્રકારનો ડર અને કુતૂહલ પેદા કર્યું છે. આ પછી તેને ડાર્ક થ્રિલર, સાયકોલોજીકલ ડ્રામા કે ક્રાઈમ થ્રેસિલોમાં વધુ ગંભીર ભૂમિકાઓ મળવાની શક્યતા વધી ગઈ છે. અનુરાગે તેની પાસે જે રીતે કામ લીધું છે તે જોવું મજેદાર છે. તેનું હસવું અને તેની પાછળનું દર્દ અનોખું છે. આ સાબિત કરે છે કે જો તેને યોગ્ય નિર્દેશક મળે તો માત્ર ડાન્સ જ નહીં પણ દમદાર અભિનય પણ કરી શકે છે. અનુરાગ કશ્યપ એવા દિગ્દર્શક છે જે કલાકારોની કારકિર્દીને નવી દિશા આપવા માટે જાણીતા છે. 'ગંગ્સ ઓફ વાસેપુર' પછી નવાઝુદીન સિદ્દીકી કે 'સેકેડ ગેમ્સ' પછી સેફ અલી ખાન તેમાં ઉદાહરણ છે. સનીને કાન્સ જેવા આંતરરાષ્ટ્રીય પ્લેટફોર્મ પર આ ફિલ્મ સાથે જે માન-સન્માન મળ્યું છે તે તેની કારકિર્દીમાં માઈલસ્ટોન સાબિત થશે. 'કેનેડી' પછી ફિલ્મ સર્જકો તેને માત્ર ગીતો પૂરતી મર્યાદિત રાખવાને બદલે વાર્તાના મુખ્ય ભાગ તરીકે જોતા થશે. તેની કારકિર્દીનો આ બીજો તખ્તકો કહી શકાય છે. જ્યાં તે 'બોલ સ્ટાર' માંથી એક બહુમુખી અભિનેત્રી બનવા તરફ આગળ વધી રહી છે. 'કેનેડી'એ ટીકાકારોને જવાબ આપવાની શ્રેષ્ઠ તક આપી છે. અનુરાગ કશ્યપની ફિલ્મો હંમેશાં કંઈક અલગ અને હટકે હોય છે. 'કેનેડી' પણ તેમાંથી બાકાત નથી. કાન્સ ફિલ્મ ફેસ્ટિવલમાં વાહવાહી મેળવ્યા બાદ જ્યારે ચર્ચામાં આવી ત્યારે સોને કુતૂહલ હતું કે આ વખતે અનુરાગ શું નવું લાવ્યા છે. આમ તો ફિલ્મ રાહલ ભટ્ટના પભા પર ટેકલી છે. એક ભયાનક, શાંત અને હિંસક પાત્રમાં તેણે જબરદસ્ત કામ કર્યું છે. તેની આંખોમાં દેખાતો પાલીવો અને ચહેરા પરનો થાક ફિલ્મ સાથે જોડી રાખે છે. આ એક પ્રાયોગિક ફિલ્મ છે. તે મસાલા મૂવી કે ટિપિકલ બોલિવૂડ ક્રાઈમ થ્રિલર નથી. હળવીફૂલ મનોરંજક ફિલ્મો ગમતી હોય અથવા ખૂબ જ હિંસા જોવી ગમતી ન હોય તેમના માટે નથી.

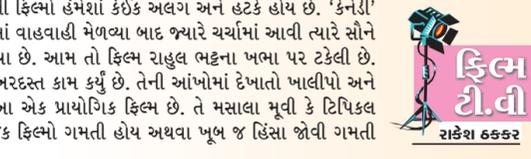

ભા રત આજે ટેકનોલોજી અને અર્થતંત્રમાં હરણફાળ ભરી રહ્યું છે પરંતુ સ્વાસ્થ્યના મોરચે એક એવો દુશ્મન આપણી વચ્ચે છુપાયેલો છે જે દર વર્ષે હજારો પરિવારોને વિખેરી નાખે છે. આ દુશ્મનનું નામ છે - 'સર્વાઈકલ કેન્સર'. તાજેતરના આંકડાઓ મુજબ, ભારતમાં દર ૮ મિનિટે એક મહિલા સર્વાઈકલ કેન્સરને કારણે પોતાનો જીવ ગુમાવે છે. આ કોઈ સામાન્ય આંકડો નથી, આ એક રાષ્ટ્રીય કટોકટી છે. આશ્ચર્યની વાત એ છે કે, આ એકમાત્ર એવું કેન્સર છે, જેને રસી અને સાવચેતી દ્વારા ૧૦૦% અટકાવી શકાય છે, તેમ છતાં જાગૃતિના અભાવે ભારત આ જંગ હારી રહ્યું છે.

અનિલ કપૂર આજના એક્શન હીરોને શરમાવે છે!

અ નિલ કપૂર બોલિવૂડનો એવો જાદુગર અભિનેતા છે જેની ઉંમર ભલે વધતી હોય પણ પડદા પરની ઊર્જા હંમેશાં યુવાન જેવી જ રહે છે. OTT પર આવેલી ફિલ્મ 'સુબેદાર' એ 69 વર્ષના અનિલના ચાહકો માટે એક ટ્રીટ છે. તેણે પાત્રમાં જે ગંભીરતા અને ડરેલપણું બતાવ્યું છે તે જોઈને લાગે કે આ રોલ તેના માટે જ લખાયો હશે. સામાન્ય રીતે એક્શન ફિલ્મોમાં પાત્રો ભૂમી પાડીને કે અતિશય ડાયલોગબાજીથી પોતાનો ગુસ્સો વ્યક્ત કરતા હોય છે. અહીં અનિલે એક નિવૃત્ત ફોજની ગરિમા જાળવી રાખી છે. જો આ ફિલ્મમાં અનિલ ન હોત તો કદાચ વાર્તા આટલી પ્રભાવશાળી લાગી ના હોત. તેનું પર્ફોર્મન્સ જ સરેરાશ સ્ક્રિપ્ટને પણ ઉચ્ચ સ્તરે લઈ જાય છે. ટ્રેલરમાં તોફાંડ એક્શન જોવા મળ્યું હતું. ફિલ્મ તેનાથી પણ દસ ડગલાં આગળ નીકળી ગઈ છે. અનિલે એવું કામ કર્યું છે જે એનાથી અડધી ઉંમરના હીરો પણ કરી શકતા નથી. વાર્તા થોડી જાણીતી અને અનુમાનિત છે. અમુક દ્રશ્યોમાં મેલોડ્રામા થોડો વધારે પડતો લાગે છે. જે કદાચ આજના સિનેમાના ચાહકોને થોડો લાંબો લાગી શકે. વિલનનું પાત્ર થોડું વધારે મજબૂત હોત તો ટક્કર જોવાની મજા કંઈક અલગ જ હોત. છતાં ફિલ્મમાં જે સામાજિક સંદેશ આપવાનો પ્રયત્ન થયો છે તે પ્રશંસનીય છે. જેમને ઈમોશનલ એક્શન ડ્રામા ગમે છે તેમના માટે આ એક સારી પસંદ બની શકે છે. ફિલ્મનો પ્લોટ કંઈક અંશે જૂની ક્લાસિક એક્શન ફિલ્મોની યાદ અપાવે છે. જ્યાં એક ઈમાનદાર માણસ આખી સિસ્ટમ સામે બાથ ભીરે છે. અહીં નિર્દેશકે તેને આધુનિક સમયના તડકા-છાંચડા સાથે રજૂ કરવાનો સારો પ્રયાસ કર્યો છે. ખાસ કરીને પિતા અને પુત્રી વચ્ચેના જે સંબંધો આ ફિલ્મમાં વણાયેલા છે તે કથાનો આત્મા છે. કોઈ અશ્લીલ દ્રશ્ય કે નાચ-ગાન નથી. ફક્ત ડાર્ક સિનેમા અને ઘણી બધી હિંસા છે તેથી પરિવાર સાથે જોઈ શકાય એવી છે. સોરભ શુક્લા, મોના સિંહ અને ફેઝલ મલિકે સહકલાકાર તરીકે પોતપોતાની ભૂમિકાને સારો ન્યાય આપ્યો છે. પરેશ રાવલના પુત્ર આદિત્યે એક ખતરનાક ખલનાયકની ભૂમિકા ભજવી છે. તે પડદા પર ભયની એક અનોખી ભાવના ઉત્પન્ન કરે છે. પણ જો અનિલ સામે શારીરિક રીતે કોઈ વધુ મજબૂત થવાનું હોત તો ફિલ્મની અસર દસ ગણી વધી ગઈ હોત. છતાં ક્લાઈમેક્સમાં આવતો એક કેમિયો આખી ફિલ્મના અંતને સંભાળી લે છે અને દર્શકોને આશ્ચર્યચકિત કરી દે છે.

ગર્ભાશયના સૌથી નીચેના ભાગને 'સર્વિક્સ' અથવા ગર્ભાશયનું મુખ કહેવામાં આવે છે. જ્યારે આ ભાગના કોષો અનિયંત્રિત રીતે વધવા લાગે ત્યારે તેને સર્વાઈકલ કેન્સર કહેવાય છે. આ કેન્સર માટે ૯૯% કિસ્સામાં HPV (Human Papillomavirus) જવાબદાર છે. આ એક સામાન્ય વાયરસ છે જે શારીરિક સંપર્ક દ્વારા ફેલાય છે. મોટાભાગના લોકોના શરીરમાં આ વાયરસ આવે છે અને રોગપ્રતિકારક શક્તિ તેને ખતમ કરી દે છે પરંતુ કેટલીક મહિલાઓમાં આ વાયરસ વર્ષો સુધી શરીરમાં રહીને કેન્સરનું રૂપ ધારણ કરે છે. સર્વાઈકલ કેન્સરની સૌથી મોટી સમસ્યા એ છે કે તેના શરૂઆતના તબક્કામાં કોઈ દુખાવો થતો નથી. જ્યારે લક્ષણો દેખાય છે ત્યારે રોગ ઘણી વાર આગળ વધી ગયો હોય છે. માસિક ધર્મ સિવાયના સમયે અથવા મેનોપોઝ (માસિક બંધ થયા) પછી રક્તસ્ત્રાવ થવો, સંબંધ બાંધ્યા પછી લોહી પડવું - આ એક મુખ્ય અને ચેતવણીરૂપ લક્ષણ છે. ઉપરાંત, યોનિમાર્ગમાંથી અસામાન્ય અને દુર્ગંધયુક્ત સફેદ પાણી પડવું, પેડુના ભાગમાં સતત દુખાવો રહેવો વગેરે લક્ષણો છે. આજે HPV રસી આ રોગમાં મોત સામેનું

AIના યુગમાં પહેલા આની સામે લડવાની જરૂર

વિશ્વભરમાં સર્વાઈકલ કેન્સરથી થતાં કુલ મૃત્યુના લગભગ ૨૫% કિસ્સાઓ એકલા ભારતમાં નોંધાય છે. દર વર્ષે ભારતમાં અંદાજે ૧,૨૫,૦૦૦ થી વધુ મહિલાઓ આ રોગનો શિકાર બને છે. તેમાંથી આશરે ૭૫,૦૦૦ થી ૮૦,૦૦૦ મહિલાઓ મૃત્યુ પામે છે. સ્તન કેન્સર પછી ભારતીય મહિલાઓમાં જોવા મળતું આ બીજા નંબરનું સૌથી સામાન્ય કેન્સર છે. ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં તો તે પ્રથમ ક્રમે છે.

ભા રત આજે ટેકનોલોજી અને અર્થતંત્રમાં હરણફાળ ભરી રહ્યું છે પરંતુ સ્વાસ્થ્યના મોરચે એક એવો દુશ્મન આપણી વચ્ચે છુપાયેલો છે જે દર વર્ષે હજારો પરિવારોને વિખેરી નાખે છે. આ દુશ્મનનું નામ છે - 'સર્વાઈકલ કેન્સર'. તાજેતરના આંકડાઓ મુજબ, ભારતમાં દર ૮ મિનિટે એક મહિલા સર્વાઈકલ કેન્સરને કારણે પોતાનો જીવ ગુમાવે છે. આ કોઈ સામાન્ય આંકડો નથી, આ એક રાષ્ટ્રીય કટોકટી છે. આશ્ચર્યની વાત એ છે કે, આ એકમાત્ર એવું કેન્સર છે, જેને રસી અને સાવચેતી દ્વારા ૧૦૦% અટકાવી શકાય છે, તેમ છતાં જાગૃતિના અભાવે ભારત આ જંગ હારી રહ્યું છે.

જે મહિલાઓની ઉંમર ૩૦ વર્ષથી વધુ છે, તેમણે દર ૩ થી ૫ વર્ષે 'પેપ સ્મીયર' ટેસ્ટ કરાવવો જોઈએ. આ ટેસ્ટમાં ગર્ભાશયના મુખના કોષોનો નમૂનો લેવામાં આવે છે. આ ટેસ્ટ દ્વારા કેન્સર થવાના ૫-૧૦ વર્ષ પહેલાં જ ખબર પડી શકે છે કે કોષોમાં ફેરફાર થઈ રહ્યો છે. જો શરૂઆતમાં જ ખબર પડી જાય તો માત્ર નાની સર્જરીથી કેન્સરને અટકાવી શકાય છે. માત્ર વાયરસ જ નહીં પણ અન્ય કારણો પણ આ કેન્સરના જોખમને વધારે છે. વહેલા લગ્ન અને નાની ઉંમરે ગર્ભધારણ. ભારતના ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં આ એક મોટું કારણ છે. વારંવાર ગર્ભધારણ કરવાથી સર્વિક્સ પર દબાણ આવે છે. જે મહિલાઓ કુપોષિત છે અથવા HIV જેવી બીમારી ધરાવે છે. માસિક ધર્મ દરમિયાન ગંદા કપડાંનો ઉપયોગ કે અસ્વચ્છતા સંક્રમણનું જોખમ વધારે છે. આપણા દેશમાં સામાજિક અવરોધો નડે છે. આપણે ક્યાં પાછા પડીએ છીએ?

લાઈફ-ઓન

ભારત પાસે વિશાળ હેલ્થ વર્કર્સ (આશા વર્કર્સ)નું નેટવર્ક છે. જો આ નેટવર્કનો ઉપયોગ રસીકરણ માટે કરવામાં આવે તો આપણે પણ આ સિદ્ધિ મેળવી શકીએ છીએ. - શું કરવાની જરૂર છે? પહેલું, માતા-પિતા માટે: તમારી દીકરી જ્યારે ૯ વર્ષની થાય, ત્યારે તેને HPVની રસી જરૂર અપાવો. આ તેના માટે લગ્નના દાગીના કરતાં પણ વધુ કિંમતી ભેટ હશે. બીજું, મહિલાઓ માટે: ૩૦ વર્ષ પછી નિયમિત ચેકઅપ કરાવો. શરીરના કોઈ પણ અસામાન્ય ફેરફારને અવગણશો નહીં. ત્રીજું, પુરુષો માટે: ધરની મહિલાઓના સ્વાસ્થ્ય પ્રત્યે જાગૃત બનો. તેમને તપાસ માટે પ્રોત્સાહિત કરો. ચોથું, સરકાર અને સંસ્થાઓ માટે: રસીકરણના ભાવ વધુ થતે અને દરેક ગામડા સુધી પહોંચે તે સુનિશ્ચિત કરવું પડશે. દર ૮ મિનિટે એક મહિલાનું મોત એ માત્ર આંકડો નથી પણ એક પરિવારનો આધારસ્તંભ તૂટી પડવાની ઘટના છે. સર્વાઈકલ કેન્સર સામેની લડાઈ માત્ર ડોક્ટરોની નથી પણ આખા સમાજની છે. વિજ્ઞાને આપણને રસી આપી છે, હવે આપણે જાગૃતિ કેળવવાની છે. ચાલો સંકલ્પ કરીએ કે ભારતની કોઈ પણ દીકરી કે માતાએ એવી બીમારીથી ન મરવું પડે જેને અટકાવવી શક્ય હતી.

ગણિત અને જીવન

ગણિતના વિષયથી ઘણાં લોકો દૂર રહેતાં હોય છે, પરંતુ વાસ્તવમાં ગણિત સાથે દરેક વ્યક્તિ સંકળાયેલી હોય છે. ગણિત જીવનનું એક અવિભાજ્ય પાસું છે જે સામાજિક વ્યવહાર, સૈદ્ધાંતિક સમજ, તર્કબદ્ધ વિચાર પ્રક્રિયા, આયોજનકીય બાબતો તથા નિર્વિવાદ સત્યના વિષયમાં ખૂબ મહત્વનું રહે છે. એક અભિપ્રાય મુજબ તો ગણિત છે તેને કારણે વ્યવહારમાં સાતત્યતા જળવાય છે, વાસ્તવિક સમજ કેળવાય છે, વિચાર પ્રક્રિયા શારીરિક ઢબે અનુસરાય છે, આયોજનમાં સચોટતા રહે છે અને સત્ય માટેનો લગાવ દ્રઢ થાય છે. ગણિત માત્ર જરૂરી જ નથી તે પ્રતિકાત્મક રીતે જ્ઞાનના સ્ત્રોત સમાન સ્થાપિત બાબત છે. ગણિતનો ઉકેલ એક પ્રકારની અદભુત શાંતિ અને સંતોષની અનુભૂતિ કરાવવા સમર્થ હોય છે. ગણિત એટલે સંખ્યા, માપ, આકાર, પુનરાવર્તન અને પરસ્પરના સમીકરણનું તર્કબદ્ધ વિજ્ઞાન. ગણિત એ અમૂર્ત રીતે - એબ્સ્ટ્રેક્ટ ફોર્મમાં વિચારવાની, વિચારોને ગોઠવવાની, તેમને સમજાતાં સમજાવાની, તેને આધારે ક્રમબદ્ધ પગલાં લેવાની, આ રીતે સ્થાપિત થયેલ પરિણામને અન્ય કોઈ ગણિતના સિદ્ધાંત દ્વારા જ ચકાસવાની અને સાચું-ખોટું સ્થાપિત કરવાની પદ્ધતિ છે. આ બધાંનો સરવાળો એટલે ગણિત. નાનું બાળક પણ પ્રાથમિક ગણિતથી માહિતગાર હોય છે. તેની પાસેના ચાર રમકડાંમાંથી એક ઓછું થાય તો તે તેની નોંધ લઈ શકે છે. ગણિતને સમજવાની આ શરૂઆત હોય. આગળ જતાં ગણિતના સિદ્ધાંતોને સમજવામાં

આંખની અટારી
★ હેમુ ભીખુ

જો તકલીફ પડે તો ગણિત પ્રત્યે અરૂચી ઊભી થઈ શકે. આમાં ગણિતનો દોષ નથી, સિદ્ધાંત સમજમાં ન આવવાથી આમ થયું હોય છે. વાસ્તવમાં તો ગણિતના સિદ્ધાંત સરળ જ હોય છે પરંતુ તેમાં પર જો વિચિન ન થાય, અથવા તો તેની ઉપયોગીતા વિશે સંવેદનશીલતાન કેળવાયતો તેનું હાર્દયાન બહાર પહોંચી જાય. ગણિત વિના રોજિંદા જીવનની કલ્પના પણ મુશ્કેલ બની રહે. એમ કહેવામાં અતિશયોક્તિ નથી કે જીવનનો વ્યવહાર આંકડા આધારિત હોય છે અને આંકડાઓ એ ગણિતનો આધાર છે. આવક - ખર્ચ - બચતની ગણતરી હોય, સમયનું આયોજન હોય, ભવિષ્યની યોજના હોય, કોઈપણ સર્જન માટે જરૂરી પ્રમાણમાપ હોય કે સંખ્યા આધારિત ગમ્મત-મજા હોય; ગણિત બધે જ સંકળાયેલું હોય છે. ગણિત જીવનને વ્યવસ્થિત, ચોક્કસ, શિસ્તબદ્ધ, મૃંબલા આધારિત, વિશ્વાસપાત્ર અને વિચારશીલ બનાવી શકે. ગણિતને ગણિત તરીકે ન લેતાં જીવનની એક અવિભાજ્ય અને મહત્વની બાબત તરીકે લેવાથી ગણિતમાં પ્રવેશ સરળ બને, ગણિતની ઉપયોગીતા વધી શકે. ગણિતનો સહાયતાનો વ્યાપ વિસ્તરી શકે, ગણિત વધુ સચોટતાથી પરિણામ આપી શકે અને ગણિતજીવનસાથેવધુનેવધુસકારાત્મકતાથી જોડાતું જાય. એમ કહી શકાય કે ગણિત ત્યારે સહેલું લાગે જ્યારે તેનાં મૂળભૂત સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ હોય. ગણિતની ઉપયોગીતા ત્યારે સમજાય જ્યારે રોજિંદા જીવન સાથે તેની ઘનિષ્ટતા સમજમાં આવી હોય. ગણિત સાચું પરિણામ આપે ત્યારે તેનાં પ્રત્યેનો લગાવ પણ વધી શકે અને વિશ્વાસ પણ દઢ થઈ શકે. ગણિતને એક અલાયદા વિષય તરીકે લેવાને સ્થાને જીવનના એક મહત્વનાં પાસાં તરીકે લેવામાં આવે તો ગણિતમાં સરળતાથી રસ જાગવી શકે. ગણિત અધરું નથી, તેને સમજવા માટેની પ્રક્રિયા ક્યાંક અધરી બનાવી દેવાતી હોય છે. બાળપણમાં જે તે કારણસર જો ડર બેસી ગયો હોય કે કેટલાંક સિદ્ધાંતો જીવનમાં અર્થહીન જણાતાં હોય તો ગણિત પ્રત્યે અરૂચી થવાની પૂરેપૂરી સંભાવના રહે. આ કારણથી જ બાળકોને બીજાગણિત કે કેલ્ક્યુલસ જેવાં ગણિતનાં કેટલાક સ્વરૂપ માટે

ગણિત વિના રોજિંદા જીવનની કલ્પના પણ મુશ્કેલ બની રહે. એમ કહેવામાં અતિશયોક્તિ નથી કે જીવનનો વ્યવહાર આંકડાઓ એ ગણિતનો આધાર છે. આવક - ખર્ચ - બચતની ગણતરી હોય, સમયનું આયોજન હોય, ભવિષ્યની યોજના હોય, કોઈપણ સર્જન માટે જરૂરી પ્રમાણમાપ હોય કે સંખ્યા આધારિત ગમ્મત-મજા હોય; ગણિત બધે જ સંકળાયેલું હોય છે.

હોય કે બીજો, અહીં અંતિમ પરિણામ માટે બે મત ન હોઈ શકે. તે સ્થાપત્ય હોય કે ઈજનેરી બાબત, વિજ્ઞાન હોય કે કળા, હિસાબ-કિતાબ હોય કે સમયનું આયોજન, તે ભવિષ્યની ચિંતા હોય કે ભૂતકાળની વાસ્તવિકતા - ગણિતનો વ્યાપ સર્વત્ર પથરાયેલો છે. માનવી માટે તેનાથી મુક્ત થવું અસંભવ છે. આધ્યાત્મ પણ ગણિતના કેટલાંક મૂળભૂત સિદ્ધાંતોને આધારે સમજી શકાય. એમ કહી શકાય કે ગણિત એક વિષય નથી, તે તો વ્યવસ્થિત રીતે વિચાર કરવાની કળા છે. ગણિત એ આંકડાની રમત નથી, તે તો કેટલીક વાસ્તવિકતા સમજવાનું માધ્યમ છે. ગણિત એ બહાર ઊભાં ઊભાં છબજબીયા કરવાનું ક્ષેત્ર નથી, તે તો મરજીવાની જેમ ધૂબકી મારીને ઊંડાણમાંથી મોતી પ્રાપ્ત કરવાની સંભાવના તરીકે લેવાને સ્થાને જીવનના એક મહત્વનાં પાસાં તરીકે લેવામાં આવે તો ગણિતમાં સરળતાથી રસ જાગવી શકે. ગણિત અધરું નથી, તેને સમજવા માટેની પ્રક્રિયા ક્યાંક અધરી બનાવી દેવાતી હોય છે. બાળપણમાં જે તે કારણસર જો ડર બેસી ગયો હોય કે કેટલાંક સિદ્ધાંતો જીવનમાં અર્થહીન જણાતાં હોય તો ગણિત પ્રત્યે અરૂચી થવાની પૂરેપૂરી સંભાવના રહે. આ કારણથી જ બાળકોને બીજાગણિત કે કેલ્ક્યુલસ જેવાં ગણિતનાં કેટલાક સ્વરૂપ માટે